

Käitumiskodeks

Kes me oleme ja kuidas töötame

AkzoNobel

Tomorrow's Answers Today

Käesolev käsiraamat sisaldab AkzoNobeli käitumiskoodeksit. 2008. aastal defineeris AkzoNobel uuesti kontserni väärtushinnangud. Nendeks väärtusteks on:

Keskendumine eelkõige oma klientide tulevikule

Ettevõtja mõtlemise omaksvõtt

Meie töötajate võimete arendamine

Julgus ja uudishimu küsida

Ausus ja vastutustunne oma tegevuses

Kiri tegevdirektorilt

AkzoNobeli tegevuspõhimõtted on äriliselt mõttekad. Need aitavad meil püsida eduka ettevõtteks nii täna kui ka tulevikus, kuna aitavad meil hoida oma lubadust tegutseda tasakaalukeelena inimeste, kasumi ja planeedi vahel.

AkzoNobeli tegevuspõhimõtteid tutvustati viis aastat tagasi ja üldiselt on need osutunud väga edukateks. Oleme koolitanud töötajaid üle maailma, kuid see ei ole mitte ühekordne ettevõtmine. Mõtleme ja tegutseme jätkuvalt iga päev vastavalt tegevuspõhimõtetele. Käesolevaga tutvustan Teile AkzoNobeli käitumiskoodeksit, et kontserni põhimõtteid pidavalt tähelepanu keskpunktis hoida.

Vastava koodeksiga tahetakse Teile anda selge ülevaade kohustustest, millest iga ettevõtte töötaja peab aru saama. Sisuliselt hõlmab see mitte ainult üldisi tegevuspõhimõtteid, vaid ka meie peamisi ja asjakohaseid ettevõtte suuniseid. Käesolev koodeks aitab meid oma ülesannete täitmisel vastavalt ettevõtte standarditele.

Teil, kui töötajal on isiklik vastutus olla tutvunud käitumiskoodeksiga ja seda järgida. Seetõttu peate teadma, et nõude mittejärgimise korral kaalub AkzoNobel distsiplinaar meetmete kasutamist, sh võimalikku vallandamist raske hooletuse korral. Kuna tegevuspõhimõtted on juba kasutusele võetud, siis eeldame, et Te käitute juba vastavalt neile. Kui olete olukorras kus Te kahtlete, kuidas peaksite käituma tulenevalt käitumiskoodeksist, palun võtke ühendust oma vahetu juhiga. Ta aitab Teil vastata mis tahes küsimustele käesoleva koodeksi tõlgendamise või kohaldamise kohta.

Lisaks juhtige juhtkonna tähelepanu mis tahes tegevusele, millega rikutakse ettevõtte poliitikat või seadust. Selleks on AkzoNobel kehtestanud kaebuste esitamise protseduuri, mis aitab Teil kindlaks teha parima viisi oma probleemide esitamiseks. Meie kohustume tagama täieliku kaitse töötajatele, kes annavad teada koodeksi rikkumisest või rikkumise kahtlusest. Absoluutse selguse huvides rõhutame, et tippjuhtkond ei pea otseseid juhte ega töötajaid vastutavaks mis tahes ärikahjumi eest, mis tuleneb koodeksi järgimisest. Ma loodan, et Te toetate käitumiskoodeksit ja järgite seda.

Meie käitumiskoodeks peegeldab seda, kes me oleme ja kuidas me töötame. Seetõttu ma loodan, et iga töötaja mõistab täielikult selle sisu. Selliselt saame tagada, et jätkame sellise ettevõtte ülesehitamist, mille üle me saame uhkust tunda.

Hans Wijers
AkzoNobeli tegevdirektor

Sisukord

- 02 Kiri tegevdirektorilt**
- 04 Sissejuhatus**
- 05 Meie kontsern**
  - Tegevuspõhimõtted
  - Keskkond
  - Üldsuse toetamine
- 07 Äritegevuse ausus**
  - Vastavus seadustele
  - Suhtlemine ja teavitamine
  - Vaba ettevõtlus ja õiglane konkurents
  - Pettus, valetamine või ebaharilik käitumine
  - Tegevus kõrge riskiastmetega riikides
  - Lapstööjõud
  - Sunnitöö
- 10 Ettevõtte kohustused**
  - Avalik suhtlemine
  - Võrdsed võimalused
  - Tervislik töökeskkond
  - Õigus organiseeruda
  - Kollektiivsed läbirääkimised
  - Osalemine poliitilises elus
  - Isikuandmete kaitse
  - Töö- ja arengvestlused
- 12 Töötaja kohustused**
  - Suhted meediaga ja avalikustamine
  - Siseteave
  - Korporatiivne identiteet
  - AkzoNobeli intellektuaalse omandi kaitsmine
  - Interneti kasutus/ infotehnoloogia käitumiskoodeks
  - Töölähetused
  - Joovastavate ainete kuritarvitamine

Sissejuhatus

AkzoNobeli töötajana oodatakse Teilt, et käituksite vastavalt meie kontserni väärtustele ja äripõhimõtetele ning täidaksite kontserni tegevuspõhimõtteid, seadusi ja määrusi. Kontserni väärtused ja äripõhimõtted väljendavad seda, kes me oleme ja kuidas tahame, et teised osapooled meid näeksid. Juhistes, tegevuspõhimõtetes ja suunistes kehtestatult on need mõeldud kõigile töötajaile igapäevaseks järgimiseks.

Käesolev käitumiskoodeks sisaldab ülevaadet põhilisest teabest, sealhulgas tegevuspõhimõtetest ja juhistest, mida kohaldatakse kõikide töötajate suhtes. Käesolev koodeks kirjeldab seda, kes me oleme ja kuidas me oma tööd teeme. Kui põrkume keeruliste eetiliste või juriidiliste küsimustega, siis peame lahendama need kooskõlas oma käitumis - koodeksiga. Käesolev koodeks on elav dokument ja seda muudetakse vastavalt vajadusele. Teid kui töötajat teavitatakse alati muudatuse tegemisest.

Käesoleva dokumendi põhiosad on järgmised:

- Meie ettevõtte
- Äritegevuse ausus
- Ettevõtte kohustused
- Töötaja kohustused

Lisaks sellele juhtige juhtkonna tähelepanu ükskõik millisele tegevusele, mis rikub ettevõtte põhimõtteid või seadust. Selleks on AkzoNobel kehtestatud kaebuste käsitlemise korra, mis võib aidata. Teil määrata kindlaks kõige parem viis oma murede väljendamiseks.

Meie eesmärgiks on täielikult kaitsta oma töötajaid, kes annavad teada käitumiskoodeksi nõuete rikkumisest või seda kahtlustavad. Absoluutse selguse huvides rõhutame, et ettevõtte tippjuhtkond ei pea töötajaid vastutavaks ükskõik millise ärikuhju eest, mis on põhjustatud käesoleva käitumiskoodeksi täitmise eest.

Palun võtke arvesse, et meie tegevuspõhimõtete ja käitumiskoodeksi nõuete mittetäitmise või tahtliku rikkumise korral kaalub ettevõtte töötaja distsiplinaarkorras karistamist, sealhulgas töölepingu lõpetamist. Nüüd, kus tegevuspõhimõtete tutvustamine on lõpetatud, eeldame, et kõik töötajad käituvad nendega kooskõlas.

Kui Teil on küsimusi selle kohta, kuidas käitumiskoodeksit või ükskõik millist ettevõtte muud tegevuspõhimõtet või juhist tõlgendada või rakendada, võtke palun ühendust oma otsese juhiga.

Meie kontsern

Tegevuspõhimõtted

Nagu kontserni missioonis kirjeldatakse, on AkzoNobeli eesmärgiks olla oma klientide, aktsionäride ja töötajate jaoks esimeseks valikuks ning tegutseda ühiskonna austatud liikmena. OECD rahvusvaheliste ettevõtete suuniste vaimus on käesolevas dokumendis loetletud põhiväärtused, millele peaks toetuma kõikide AkzoNobeli ettevõtete käitumine, et aidata meil saavutada oma eesmärgid. Selles osas kohaldatakse AkzoNobeli tegevuspõhimõtteid (Business Principles) võrdset meie äritehingute suhtes üle kogu maailma ja töötajate isikliku käitumise suhtes sellal, kui nad tegutsesid AkzoNobeli ärihuvides. Ühtlasi on tegevuspõhimõtetesse koondatud ka nõuded, mis käsitlevad AkzoNobeli tegevuse teisi valdkondi.

Tegevuspõhimõtted jätkavad äriüksuse juhtkonnale ja antud riigis tegutseva ettevõtte juhtkonnale vabaduse kehtestada täiendavaid kohalikke käitumiskoodekseid tingimusel, et sellised nõuded vastavad meie põhiväärtustele ja kaitsevad AkzoNobeli head nime üle kogu maailma.

Juhatuse nõukogu ja iga äriüksuse juhtkonna ülesandeks on tagada, et AkzoNobeli tegevuspõhimõtetest teavitatakse kõiki AkzoNobeli töötajaid ja et viimased neid täidavad. Lisaks eelnenule loeb AkzoNobel käesolevate tegevuspõhimõtete rakendamist äärmiselt oluliseks otsustes, mis käsitlevad koostöö alustamist või jätkamist allhankijatega ja tarnijatega ning osalemist ühissetevõtetes.

Meie väärtused

Meie väärtusi võib kirjeldada kui "Homsete küsimuste vastused juba täna".

Me usume:

Keskendumisse eelkõige oma klientide tulevikule
Ettevõtja mõtlemise omaksvõttu
Meie töötajate võimete arendamisse
Julgusse ja uudishimusse küsida
Aususse ja vastutustundesse oma tegevuses

Kohustused

AkzoNobeli eesmärk on luua oma klientide, aktsionäride, töötajate ja ühiskonna jaoks pikaajalisi väärtusi, võttes arvesse, et jätkusuutlik kasum on oma tegevuse jätkamiseks hädavajalik.

Suuname oma jõupingutused klientide edu tagamiseks. Selleks kohustume varustama oma kliente toodete ja teenustega, mis pakuvad hinna ja kvaliteedi head suhet ning mis täidavad kõrgeid tervishoiu, ohutuse ja keskkonnavaladeid nõudeid.

Tagame oma aktsionäride investeeringute eest konkurentsivõimelise tulu. Kohustume võtma asjaomaselt arvesse meie investorite ootusi. Loomme oma töötajate jaoks meeldiva töökeskkonna. Selleks kohustume värbama, palkama ja edutama töötajaid ainult nende sobivuse põhjal antud töö tegemiseks, motiveerima nende isiklikku ja kutsealast arengut ja andma nende käsutusse ohutud ja tervislikud töötingimused. Meie kohustuseks on välistada ka ükskõik milline ahistamine ja lapstööjõu kasutamine.

Tegutseme sotsiaalselt vastutustundlikul viisil. Täidame selle riigi seadusi, kus tegutseme, toetame põhilisi inimõigusi kooskõlas äritegevuse seadusliku rolliga ja võtame nõuetekohaselt arvesse tervist, ohutust ja keskkonda viisil, mis vastab eesmärgile tagada jätkusuutlik areng.

Vaba ettevõtlus

AkzoNobel toetab vaba ettevõtluse ja õiglase konkurentsi põhimõtteid. Kontserni eesmärgiks on täita oma klientide vajadusi kiiremini ja paremini kui meie konkurendid. Seetõttu konkureerib AkzoNobel aktiivselt, kuid õiglaselt ja asjaomaste konkurentsiseaduste raames.

Äriline usaldusväarsus

AkzoNobel rõhutab oma äritegevuse kõikides aspektides igati usaldusväarsust ja õiglust.

- Keelatud on altkäemaksud ja ükskõik millist liiki muu ebaeetiline käitumine.
- AkzoNobeli töötajad väldivad kõiki olukordi, kus nende isiklikud või rahalised huvid satuvad ettevõtte huvidega konflikti.

Kõik äritehingud registreeritakse täpselt ja täielikult vastavalt ettevõtte raamatupidamispõhimõtetele ning kohalike seadustega ja neid võib auditeerida.

Koostöö kohaliku üldsusega

AkzoNobeli ettevõtteid kutsutakse üles toetama üldsuse tegevust.

- AkzoNobeli ettevõtted annavad oma töötajatele võimaluse etendada ühiskondlikes küsimustes aktiivset rolli, nt. ühiskonna- või haridusprogrammide kaudu juhul, kui osalemine nendes tegevustes ei tekita huvide konflikti.
- AkzoNobeli ettevõtted ei tee makseid poliitilistele parteidele, nende ettevõtetele, asutustele ega esindajatele.

Suhtlemine

AkzoNobeli seisukohaks on äärmiselt oluline nõuetekohane kommunikatsioon, arvestades ettevõtte tegevuse haaret, selle mõju erinevatele osapooltele ja ettevõtte täidetavat avalikku rolli. Kui ei rakendata konfidentsiaalsusnõuet, siis püüdleval AkzoNobeli ettevõtte selle poole, et suhelda teistega avatult, asjalikult ja õigeaegselt.

Vastutus

Juhatus nõukogu ei pea juhtkonda vastutavaks ükskõik millise ärikahju eest, mille tekitab AkzoNobeli tegevuspõhimõtete täitmine ja hoolitseb selle eest, et ükski töötaja ei kannataks nende nõuete rikkumisest või sellisest kahtlusest teatamise eest.

Keskond

AkzoNobel kaitseb keskkonda, vähendades oma tegevuse ja toodete keskkondlikku mõju läbi asjaomase disaini, tootmise, turustamise ja müügisüsteemide.

AkzoNobel eeldab, et kõik tema töötajad aitavad keskkonda kaitsta. Kui töötaja saab teavet keskkonnaseaduse rikkumise kohta või tegevuse kohta, mis võib varjata sellist rikkumist, on ta koheselt kohustatud teavitama antud küsimusest oma vahetat juhti või vajaduse korral läbi kaebuse käsitlemise korra AkzoNobeli peajuristi (General Counsel).

AkzoNobel püüab hõlmata oma tervishoiu-, ohutus- ja keskkonnaalaste meetmetega ka oma tarnijaid ja kliente toote halduse süsteemi (Product Stewardship management system) kaudu.

Üldsuse toetamine

AkzoNobel toetab tegevust ühiskonnas, kus töötajad elavad ja töötavad. AkzoNobeli üldsusprogramm (Community Program) annab vahendeid selliste programmide toetamiseks tingimusel, et nendes osaleval töötajad personaalselt. Seetõttu kutsutakse töötajaid üles aktiivselt osalema ja pakkuma välja projekte kohalikele juhtkonnale / toimkonnale.

Äritegevuse ausus

Vastavus seadustele

AkzoNobeli põhimõte on täita kõiki oma äritegevust reguleerivaid seadusi ja määrusi. AkzoNobeli tegevuse elluviimisel võivad töötajad puutuda kokku erinevate juriidiliste küsimustega, eriti allpool toodud valdkondades. Küsimuste korral seaduste või määruste rakendamise kohta võtke ühendust AkzoNobeli juriidilise osakonnaga.

Suhtlemine ja teavitamine

AkzoNobeli seisukoht on see, et äärmiselt oluline on nõuetekohane kommunikatsioon, arvestades ettevõtte tegevuse haaret, selle mõju erinevatele osapooltele ja ettevõtte täidetavat avalikku rolli. Kui ei rakendata konfidentsiaalsusnõuet, siis püüdlevad AkzoNobeli ettevõtted selle poole, et suhelda teistega avatult, asjalikult ja õigeaegselt.

Vaba ettevõtlus ja õiglane konkurents

AkzoNobel toetab vaba ettevõtluse ja õiglase konkurentsi põhimõtteid. Ettevõtte eesmärgiks on täita oma klientide vajadusi kiiremini ja paremini kui meie konkurendid. Seetõttu konkureerib AkzoNobel aktiivselt, kuid õiglaselt ja asjaomaste konkurentsiseaduste raames.

Keelatud on altkäemaksud ja ükskõik millist liiki muu ebaeetiline käitumine.

AkzoNobeli töötajad väldivad kõiki olukordi, kus nende isiklikud või rahalised huvid satuvad ettevõtte huvidega konflikti.

Kõik äritehingud registreeritakse täpselt ja täielikult vastavalt ettevõtte raamatupidamis põhimõtetele ja kohalikele seadustele ning neid võib auditeerida.

Vastavus konkurentsiseadusele

AkzoNobel konkureerib oma tegevusest teistega. AkzoNobel eeldab, et tema töötajad konkureerivad seaduslikult ja eetilisel. AkzoNobel järgib ranget poliitikat veendumaks, et tema tegevus kogu maailmas on rangelt vastavuses kõikide asjaomaste konkurentsiseadustega ja AkzoNobeli konkurentsiseadusele vastavuse põhimõtetele.

Suhted tarnijatega

AkzoNobel teeb koostööd äripartneritega, kes kiidavad heaks meie eetilised väärtused ja meie sotsiaalsed ning keskkonnaalased nõuded, mis on toodud meie tegevuspõhimõtetes. AkzoNobel peab oma tegevuspõhimõtete järgimist ülimalt oluliseks otsustes, kas alustada tarnijate ja töövõtjatega koostööd või seda jätkata.

Maksed

Altkäemaksud

Altkäemaksude andmine ja muud ebaeetiliste äritavade vormid on keelatud. Mitte ühelgi juhul ei tohi ükski AkzoNobeli ametnik, töötaja, agent või esindaja teha, pakkuda, lubada või heaks kiita mis tahes makset või kingitust:

- et saada mis tahes ärieeliseid
- et mõjutada mis tahes valitsuse poliitikat või
- millel võib olla ebasünnis kuju.

Palun pidage silmas, et ka üksnes pakkumine, ilma tegeliku makseta, rikub ikkagi AkzoNobeli poliitikat ja seadust.

Komisjonitasud

Altkäemaksu keelustavast reeglist ei ole lubatud mööda hiilida komisjonitasu näol. Ükskõik millised komisjonitasud peavad olema AkzoNobelile põhjendatud ning selge ja jälgitava teenuse eest. Esindajatele, edasimüüjatele ja komisjonäridele makstavad tasud ei tohi ületada tavalisi äris makstavaid tasusid. Valitsusametnikke ei tohi määrata AkzoNobeli esindajateks, edasimüüjateks või komisjonimüüjateks.

Vahendustasud

Vahendustasud on väikesed maksed, mida tehakse rahas või natuuras (nt AkzoNobeli tooted) ametnikele vastavalt avalikult teadaolevatele või laialdaselt järgitavatele kohalikele tavadele kiirendada tavapäraste valitsuse toimingute, nt nõutava valitsuse loa töötlemise teostamist. AkzoNobel edendab meetmeid selliste tavade kõrvaldamiseks. Kõikidel juhtudel tuleks järgida kohaldatavaid seadusi ja eeskirju, mis mõnedes riikides välistavad täielikult vahendustasude maksmise. Selle välja selgitamiseks, kas teatud makse kujutab endast vahendustasu ja kas makse on õiguslikult lubatud, palun konsulteerige AkzoNobeli õigusosakonnaga.

Maksete registreerimine

Kõik maksed, sh vahendustasud, tuleb registreerida vastavates arvestusraamatutes kooskõlas ettevõtte raamatupidamis-põhimõtete ja kõikide kohaldatavate kohalike seadustega. Salajane arvestus ja/või raamatupidamine mujal kui Ettevõtte dokumentides on rangelt keelatud. Ühtegi makset ei edastata agendi kaudu, kui nad ei moodusta osa tavapärasest agenditasust või esinenud kulude hüvitusest. Välja arvatud väikesed sularahatehingud, sularaha maksed kolmandatele pooltele ei ole lubatud, kõik maksed tuleb teha kirjalikult määratletud pangakontole. Maksed nn nummerdatud kontodele ei ole lubatud. Alati lükatakse tagasi lepingupartneri taotlus suunata makse offshore-asutusele või -isikule. Kõikide maksete suhtes teostatakse sise- ja välisaudit.

Kõik finantstehingud tuleb registreerida õigeaegselt ja täpselt. Lisaks tuleb registreerida tehingu juurde kuuluv igasugune teabematerjal. AkzoNobeli registrid peavad peegeldama tehinguid kooskõlas üldtunnustatud raamatupidamis-standarditega ja peavad olema mõeldud ära hoidma arvestusraamatute-väliseid tehinguid, nt saadud tulu osaline tagasimaksmine ja altkäemaksud. Ettevõtte töötajad peavad järgima kõiki kohaldatavaid standardeid, põhimõtteid ja seadusi raamatupidamis- ja finantsaruandluse kohta. Ükski töötaja ei tohi kehtestada avalikustamata või registreerimata kannet ettevõtte nimel mis tahes eesmärgil. Lisaks ei tohi ühelgi põhjusel teha väärasisid või võltsitud kanded AkzoNobeli arvestusraamatutesse ja registritesse.

Rahapesu

AkzoNobel ei astu tehingutesse, mille puhul on kahtlust arvata, et tegemist on katsega varjata kriminaalsel teel saadud tulu, vara või raha omandamise, deponeerimise, kasutamise või kontrollimise teel.

Kingitused

Kolmandalt osapoolelt ei ole lubatud vastu võtta ega neile teha isiklike kingitusi või materiaalse väärtusega teeneid. Kingitus või materiaalse väärtusega teene määratletakse kui objekt väärtusega, mis võib mõjutada ostuotsust ja/või võib põhjustada sõltuvussuhte. Kahtluse korral konsulteerige oma juhiga.

Igas ettevõtte üksuses/osakonnas peab olema täielik läbipaistvus ärikingituste osas.

Pettus, valetamine või ebaharilik käitumine

Igaüks, kellel on põhjust kahtlustada, et on toimunud pettus, valetamine või ebaharilik käitumine, on kohustatud koheselt teavitama sellest oma vahetut juhti. Sellise teabe saanud juht on kohustatud koheselt võtma ühendust kontserni sisekontrolliosakonnaga, et määrata kindlaks vajalik tegevus.

Määratlused / definitsioonid:

- Pettus – andmete, raha ja/või kaupade tahtlik vargus, võltsimine, arvestamata jätmine või kõrvaldamine, mille käigus toimub varade ebaseaduslik võõrandamine ettevõttest või ettevõttesse.
- Valetamine või ebaharilik käitumine – ebaõige ja/või mittetäieliku ja/või ebaselge teabe tahtlik esitamine või töölepingu rikkumine, ettevõtte korralduste või muude nõuete rikkumine viisil, mis ei kuulu pettuse alla ja mille tulemusena mõjutatakse ebaseaduslikult finantsteavet ja/või otsustamismehhanismi.

Tegevus kõrge riskiastmetega riikides

AkzoNobel leiab, et meie tegevus loob võimaluse parandada erinevate ühiskonnakihtide elatustaset ja heaolu. See on üks meie tegevuspõhimõtteid, millega toetame inimeste põhiõigusi.

- Ainult juhatuse nõukogu otsustab uue ettevõtte asutamise, mille tegevus hõlmab riike, kus AkzoNobel ei ole esindatud.
- AkzoNobeli äriüksused peavad täitma ÜRO poolt rakendatud majanduslike sanktsioone. Sellisest riigist taandumise tingimused ja ajakava lepatakse kokku juhatuse nõukogu tasandil. (Erandkordadel, tavaliselt pärast nõupidamist kõigi asjaosalistega, võib juhatuse nõukogu otsustada, et meie viibimine kõrge riskiga riigis on rahva huvides õigustatud).

Äriüksused ja teenindusüksused, mis tegutsevad kõrge riskiga riikides, peavad asjaolusid kaaluma kas isehindamise vahendi või IntraNeti kaudu. Esimese vahendi eesmärk on teadustada oma tegevuse mõju inimõigustele. Kui selle võimalik tulemus on negatiivne või seda saab eeldada, julgustatakse neid rakendama meetmeid ja/või leidma lahendusi, mis on töötajatele ja kogukonnale kasulikud.

Lapstööjõud

Lapstööjõud viitab teatud liiki ja teatud intensiivsusega tööle, mis takistab laste juurdepääsu haridusele, mis kahjustab nende füüsilist ja/või vaimset tervist, nende arengut perekonnas ja jätab nad ilma lapsepõlvest või nende eneseaustusest. Seetõttu järgivad AkzoNobeli töötajad järgimisi tingimusi:

- AkzoNobel jälgib minimaalset nõutavat vanusenõuet töötajate värbamisel antud riigis.
- Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonile nr 138 „Minimaalne vanus” ja konventsioonile nr 182 „Halvimate lapstööjõu vormide keelustamine”, ei võta AkzoNobel tööle lapsi, kes on nooremad kui 16 aastat.
- Kui ettevõttes töötav laps on vanusevahemikus 16 kuni 18 eluaastat, siis tagab ettevõtte selle, et tema töö ei mõjutaks negatiivselt tema õpinguid.
- Äriüksuse juhtkond vastutab sellel eest, et AkzoNobeli põhimõtted lapstööjõu kohta saaks teatavaks ka kõikidele põhitarnijatele ja töövõtjatele.

Sunnitöö

Ühelgi juhul ei kasuta AkzoNobel sunnitöölisi. AkzoNobel võtab tööle ainult neid töötajaid, kes töötavad omal vabal tahtel. Üheltki töötajalt ei nõuta, et ta deponeeriks tööle asumisel mingi tagatissumma ega võeta temalt ära isikut tõendavaid dokumente. Äriüksuse juhtkond vastutab selle eest, et ka võtmetarnijad ja allhankijad oleksid teadlikud AkzoNobeli põhimõtetest sunnitööliste kasutamise kohta.

Ettevõtte kohustused

Avalik suhtlemine

Avatus, ausus ja usaldusväärsus soodustavad kahepoolset suhtlemist töötajate ja juhtide vahel kõikides töökeskkonna tingimustes. Kõiki töötajaid julgustatakse arutama erinevaid küsimusi oma otseste juhtidega või, juhul kui see on raskendatud, viimase ülemusega.

Kui oma vahetu otsese juhi teavitamine võimalikult rikkumisest ei ole otstarbekas, siis võivad kõik töötajad ettevõtte tippjuhtkonnale probleemi teavitamiseks kasutada ettevõtte kaebuste käsitlemise korda.

Võrdsed võimalused

Meie eesmärgiks on anda oma töötajatele meeldiv töökeskkond. Selleks kohustume värbama, võtma tööle ja edutama töötajaid ainult nende sobivuse põhjal antud töö tegemiseks, motiveerima nende isiklikku ja kutsealast arengut ning looma ohutud ja tervislikud töötingimused. Meie kohustuseks on välistada ka ükskõik milline ahistamine ja lapstööjõu kasutamine.

Meie töötajad värvatakse, palgatakse ja edutatakse objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumite põhjal. Keelatud on ükskõik milline ahistamine või diskrimineerimine, näiteks rassiline diskrimineerimine, diskrimineerimine nahavärvi põhjal, seksuaalne või usuline diskrimineerimine.

Invaliiduse ja kroonilise haiguse korral (sh HIV/AIDS) peaksid töötajad saama töötada antud töökohal nii kaua, kui nad on selleks meditsiiniliselt suutelised, et vältida eelarvamusi ja diskrimineerimist. Invaliidus ja krooniline haigus (sh HIV/AIDS) ei saa olla töösuhte lõpetamise põhjuseks. Igal juhul peaksid töötajad saama säilitada oma töösuhte nii kaua, kuni nad on suutelised täitma nõudeid, mida esitatakse olemasolevale ja asjaomasele tööle.

AkzoNobeli juhtkonnalt oodatakse, et nad on piisavalt paindlikud, et võtta oma tegevuses arvesse erinevusi isiklikus kvaliteedis, isiklikes ambitsioonides, rahvuskultuuris ja organisatsiooni huve. Sellised erinevused peaksid olema positiivseks väljakutseks.

Tervislik töökeskkond

AkzoNobel tagab ohutu ja tervisliku töökeskkonna, et vältida töötajate ning muude asjaosaliste tervise kahjustamist ning soodustada tervislikke töötingimusi. Selleks kohaldatakse kõikides meie tegevuskohtades tervise- ja ohutusprogramme, nõudeid ja määrusi. Iga töötaja kohustus on täita kõiki tervishoiu- ja ohutusnõudeid.

AkzoNobeli eesmärgiks on vältida tööõnnetusi nii meie töötajate kui ka töövõtjate seas.

Lisaks püüdleb ettevõtte selle poole, et kohandada töö vastavalt töötajate võimetele, mis vastaks nende füüsilisele ja vaimsele tervisele. Töötajatele, kellel on krooniline invaliidus või kroonilised haigused, osutatakse asjaomast hoolitsust ja toetust. Kõikidel töötajatel peaks olema juurdepääs soodsa hinnaga tervishoiuteenustele. Piirkondades, kus on kõrge HIV/AIDSi levik, soodustatakse ja toetatakse juurdepääsu vabatahtlikule nõustamisele ja testimisele.

Meditsiinilise teabe avalikustamine

Ei ole ühtegi põhjendust, miks paluda töökoha taotlejatel või töötajatel avalikustada isiklikku meditsiinilist teavet (nt enne töölevõtmist toimunud HIV kontroll) selles osas, mis ei ole vajalik tööle sobivuse määramiseks. Kogu isiklikku meditsiinilist teavet käsitletakse konfidentsiaalsena.

Õigus organiseeruda

AkzoNobel tunnustab töötajate vabadust asutada omal valikul organisatsioon või nendega ühineda (sealhulgas ametiühingud) ja austab seda õigust. AkzoNobel ei muuda töötaja töösuhet tingimuslikuks sellest, kas ta on ametiühingu liige või mitte. AkzoNobel ei lase ühtegi töötajat lahti ega suhtu temasse eelarvamusega ainult seetõttu, et ta kuulub ametiühingusse.

Kollektiivsed läbirääkimised

Kohaldatavate seaduste, eeskirjade, levinud töösuhete ja tööhõive praktikate raames austab AkzoNobel õigust olla esindatud ametiühingutes ja teistes töötajate organisatsioonides. AkzoNobel osaleb läbirääkimiste/konsultatsiooni protsessis kas enda nimel või tööandjate liitude kaudu, kui see on võimalik. Austatakse täielikult kohalikke õigusi ja kaasotsustamist eesmärgiga jõuda kokkuleppele töötingimuste suhtes.

Osalemine poliitilises elus

AkzoNobel julgustab oma töötajaid etendama olulist rolli ühiskonnas, sh poliitilistes parteides ja kandideerimises riigiametitesse.

AkzoNobeli ettevõtted ei tee rahalisi makseid ega mitterahalisi annetusi poliitilistele parteidele või nende institutsioonidele, esindustele või esindajatele. Ühtlasi ei soodusta AkzoNobeli ettevõtted poliitilisi annetusi töötajate tegevuskomiteede poolt.

Isikuandmete kaitse

AkzoNobel tunnustab isikuandmete kaitsmise vajadust ja kohustub järgima ülemaailmset eraelu puutumatus koodeksit. Teid kui töötajat julgustatakse lugema eraelu puutumatus koodeksit. AkzoNobel töötleb isikuandmeid ainult kindlaksmääratud eesmärkidel ja kooskõlas eraelu puutumatus seadustikuga. Isikuandmete hulka kuuluvad nimi, koduaadress, riiklik sotsiaalkindlustuse number, tulemuslikkuse hindamise andmed (töö- ja arenguestlus) jne.

Töö- ja arenguestlused

Töö- ja arenguestlused on AkzoNobeli tulemuslikkuse hindamise programm. Sellega toetatakse meie globaalset äritegevust läbi ühise korra, mõistete ja vahenditega ning seda kohaldatakse kõikide meie töötajate ja juhtide osas pideva dialoogi vormis. Selles programmis osalemine on osa meie kultuurist ja kõikide töötajate kohustus.

Töötaja kohustused

Suhted meediaga ja avalikustamine

Tagamaks teabe ühtlase taseme (nt meie aktsionäridele) ja selleks, et kaitsta äriiselt tundlikku teavet, ei tohiks meediale antud finantsüksikasjad kunagi olla üksikasjalikumad kui andmed, mida AkzoNobel avaldab kvartali- ja aastaaruannetes või ametlikes teadetes, mida antakse välja nende arvude esitlemisel.

Lisaks peab äriüksuste ja/või antud riigis tegutseva ettevõtte väljaantava konkreetse finantsteabe kinnitama juhatuse nõukogu vastutav liige.

Selles osas, mis käsitleb finantstulemusi, omandamisi, müüke, ühisettevõtteid ja suuri investeeringuid (mis ületavad 10 mln eurot), ei ole lubatud anda pressile ükskõik millist teavet, ilma et enne oleks selle kohta peetud nõu korporatiivse pressiosakonnaga.

Kontaktid meediaga teemadel, mis võivad negatiivselt mõjutada ettevõtte mainet (nt sotsiaalsed, keskkonnaalased, finants- jne küsimused), peab edastama pressiosakonnale või eelnevalt nendega selles suhtes läbi rääkima, et vältida ettevõtte nimel vastandlike avalduste tegemist.

Töötajad peaksid vältima avalduste tegemist, mis võivad anda kolmandatele osapooltele aktsiaturgude jaoks nn siseringi teavet.

Siseteave

AkzoNobeli töötajad võivad saada mitteavalikustatud teavet AkzoNobeli või teiste ettevõtete kohta. Sellise mitteavaliku või siseteabe kasutamine AkzoNobeli või teiste ettevõtete kohta, välja arvatud tavapärase töö- või ametikohustuste täitmise käigus, on ebaeetiline ja võib olla seaduserikkumine. Enamikus jurisdiktsioonides loetakse ebaseaduslikuks, kui ettevõtte kohta olulist mitteavalikku teavet omav isik teeb tehinguid selle ettevõtte aktsiate või muude väärtpaberitega, sh optioonide, müügi- ja ostuoptsoonide ning mis tahes tuletisväärtpaberitega või avaldab sellist teavet teistele tehingute sooritajatele. Selliste seaduste rikkumine võib kaasa tuua tsiviil- ja kriminaalkaristused ning muud sanktsioonid. AkzoNobel ei luba siseteabe ebasünnist kasutamist, olenemata kas see on ebaseaduslik või mitte.

Siseteave võib olla aktsiahinnatundlik. Aktsiahinnatundlik teave on teave börsil noteeritud ettevõtte tegevustulemuste või muude asjaolude kohta, mis üldiselt teadaolemise korral võiks avaldada mõju selle ettevõtte aktsiahinnale. Sellist teavet illustreerivad alljärgnevalt toodud näited, kuid mitte ainult:

- Kasumi kohta käiv teave
- Ühinemised ja omandamised
- Uued tooted, millel võib olla oluline mõju ettevõttele või selle finantsidele
- Valitsusasutustelt (n FDA) saadud kirjad, millel on potentsiaalne/konkreetne mõju
- Muudatused juhtimises
- Muudatused audiitorites või nende arvamused
- Väärtpaberijuhtumid (aktsiatükeldus jne)
- Pankrotid
- Kohtuvaidlused

AkzoNobeli töötajad, saades AkzoNobeli aktsiate suhtes hinnatundlikuks osutada võivat teavet, peavad tagama, et sellist teavet käsitletakse rangelt konfidentsiaalsena ja ei avaldata ühelegi AkzoNobeli kolleegile ega kolmandale isikule, välja arvatud kui nad peavad seda ilmingimata teadma. Kolmandatele isikutele (nt AkzoNobeli nõustajatele) avaldamise korral on avaldamine lubatud ainult juhul, kui sellised kolmandad isikud on seaduse või lepingu alusel seotud vastavate mitteavalikustamise ja mittekasutamise piirangutega. Lisaks võib võimalikku hinnatundlikku teavet AkzoNobeli aktsiate kohta esitada otsekohe AkzoNobeli avalikustamise komiteele, kes annab juhatusel nõu üldsusele avalikustamise vajalikkuse kohta. Ainult juhatus otsustab sellise avalikustamise. Kahtluse korral võtke ühendust avalikustamise komitee esimehega. Praktilistel eesmärkidel märgitakse, et samad kohustused kehtivad ka kolmanda isiku väärtpaberite kohta, mille suhtes AkzoNobeli töötajatel on siseteadet.

Selle juhendi mis tahes rikkumistest või sellest tahtmatustest kõrvalekaldumistest tuleb teavitada viivitamata avalikustamise komitee esimeest.

Korporatiivne identiteet

Tagamaks, et ettevõtte läheneb üle kogu maailma oma korporatiivse identiteedi küsimustele järjepidevalt ja tõhusalt, tuleb rangelt jälgida AkzoNobeli korporatiivse identiteedi käsiraamatus toodud nõudeid. Ühtlasi tuleb märkida, et need reeglid on teatud tooterühmade, ettevõtete ja äriüksuste puhul erinevad.

Nendest reeglitest kõrvalekaldumise korral tuleb selleks saada eelnevalt luba AkzoNobeli pressiosakonnast.

AkzoNobeli intellektuaalse omandi kaitsmine

AkzoNobel on omandanud ja välja töötanud väärtusliku intellektuaalomandi, sh patendid, kaubamärgid, autoriõigusega kaitstavad tööd ja ärisaladused (nt konfidentsiaalne tehniline või äriinformatsioon). Töötajatel on kohustus neid varasid kaitsta.

Juhtkond võib otsustada kaitsta leiutisi või loometöid patentide, kaubamärgi registreerimiste või autoriõiguste kaudu. Patentide, kaubamärkide või autoriõigustega kaitstud tööde üleminekule kohaldatakse juhtkonna heakskiitu ja lepingulisi tagatisi.

Töötajad võivad avalikustada konfidentsiaalset informatsiooni ainult juhul, kui selle teatavaks tegemine on vajalik ja rakendama seejuures meetmeid omavolilise avalikustamise vältimiseks, nt kaitstes juurdepääsu konfidentsiaalsetele ettevõtte andmetele. Konfidentsiaalse informatsiooni kolmandatele isikutele avalikustamise suhtes kohaldatakse juhtkonna heakskiitu ja mitteavalikustamise kokkulepet. Ideid või konfidentsiaalset informatsiooni kolmandatelt isikutelt ei tohi saada ega kasutada, kui nõuetekohaseid tagatisi ei ole olemas.

AkzoNobeli intellektuaalomandi poliitikat tuleb arvestada igas intellektuaalomandi üleandmises või sellega seotud vaidlus. Mitte ühelgi juhul ei tohi teha avaldusi intellektuaalomandi õiguste kehtivuse, ulatuse või jõustatavuse kohta, arvestamata AkzoNobeli intellektuaalomandi poliitikat.

Interneti kasutus/ infotehnoloogia käitumiskodeks

Üldreeglina on kõik IT-ga seotud ressursid ja vahendid antud ainult sisemiseks kasutamises ja/või äritegevusega seotud küsimusteks, mitte isiklikuks kasutuseks. Töötajatele antud IT vahendeid ei tohi mitte kunagi kasutada isikliku kasu saamiseks, neid ei tohi väärkasutada tööajal ja need jäävad AkzoNobeli omandiks. Konfidentsiaalse või varalise informatsiooni avaldamine AkzoNobeli, tema toodete või klientide kohta väljaspool ametlikke kommunikatsioonistruktuure on rangelt keelatud.

IT-ga seotud ressursse ja vahendeid ei tohi kasutada ühelgi viisil, mis on ebaseaduslik või mis võiks häbistada, laimata, moonutada ettekujutust või luua ebasoodsa pildi AkzoNobelist või tema äriasjadest, töötajatest, tarnijatest, klientidest, konkurentidest või huvirühmadest. Omavoliline juurdepääs informatsioonile ja infosüsteemidele on keelatud, juurdepääsu peavad lubama informatsiooni omanikud kooskõlas kasutaja ametikirjeldusega.

Infosüsteeme võib muuta turvaliseks isiklike paroolide ja/või täiendavate kinnitamisvahenditega nagu PIN-kalkulaatorid; kasutajad peavad kasutama neid vastutustundlikult, hoides neid enda teada ja kindlustades väärkasutuse vastu. AkzoNobeli poolt tagatud või AkzoNobeli infosüsteemides olemasoleva tarkvara paigaldus, muutmine, eemaldamine või isiklik kasutus peab olema lubatud ja juhitud infojuhtimise organisatsiooni või delegeeritud isiku poolt.

Informatsiooni ja süsteemide varguste, kaotsimineku või omavolilise kasutuse vältimiseks peab kasutaja rakendama meetmed tagamaks vastava riistvara nagu sülearvutid, telefonid, PIN-kalkulaatorid, mälupulgad jms füüsilise julgeoleku. Ettevõtte andmete kättesaadavuse kaitsmiseks peavad kasutajad tagama õigeaegselt vastavate äriandmete turvalisuse, tehes varukoopiaid või salvestades andmeid võrgu ketastele.

IT julgeolekuga seotud juhtumitest või IT julgeoleku põhimõtete rikkumisest tuleb teada anda kohalikule IT kasutajatoele või IT turvalisuse eest vastutavale isikule. Võimalikke tõendusmaterjale ei tohi muuta. Iga AkzoNobeli töötaja peab tutvuma ja tegutsema vastavalt IT turvanõuetele ja protseduuridele, mis kehtivad tema osakonnale või tegevuspaigale.

AkzoNobelil on õigus kontrollida tegevust, mida kasutaja teostab, kasutades ettevõtte poolt antud IT vahendeid. Sellistel juhtudel küsitakse otsestelt juhtidelt luba, lokaalseid töötajate esindajaid teavitatakse nõudmise korral ja kohalikku seadust järgitakse kogu aeg.

Töölähetused

Turvalisus reisidel

AkzoNobelile on oluline töötajate turvalisus töölähetuste ajal. Kontsernis on koostatud nimekiri maade kohta, kuhu reisimine võib olla ohtlik tervisele ja turvalisusele. See nimekiri on abivahendiks töötajale ja töötaja otsesele juhile hindamaks, kas reis kõrge riskiga piirkondadesse on õigustatud.

Töölähetuse ühildamine isikliku reisiga

Ärireisi on lubatud ühildada puhkusega või võtta kaasa abikaasa, partner ja sugulane ainult eelneval kirjalikul nõusolekul kohaliku või äriüksuse juhiga.

Õhustransport

Kontinentaalsed lennud

Kontinentaalsed lennud tehakse tavaliselt madalaimas klassis mis võimalik. Äriüksuste, teenindusüksuste ja riikide organisatsioonide juhid võivad ise lubada paremaid tingimusi lendudele, mis kestavad rohkem kui 6 järjestikust tundi.

Kontinentidevahelised lennud

Kõrgeim lubatud klass on ärikläss või sellega võrdväärne. Erinevused sellest reeglist nõuavad eelnevat asjaomase juhatuse liikme kinnitust.

Hotellid

AkzoNobel on sõlminud mitmete hotellikettidega raamlepingud. Lähetatud on kohustatud vabade kohtade olemasolul kasutama nende hotellide teenuseid.

Reisimine isikliku autoga

Töölähetuses võib kasutada isiklikku autot vaid kehtiva küllaldase kindlustuse korral. Maksimaalne sihtkoha kaugus on 500 km, kusjuures reisikulud ei tohi ületada odavaima lennuühenduse või kiirrongiga sõitmise kulutusi. Alternatiivsete reisivõimaluste kaalumisel lähtutakse esmajärjekorras töötaja turvalisusest.

Raudteetransport

Rongiga sõites võib kasutada esimest klassi.

Täiendav info

AkzoNobeli töölähetuste veebileht "business travel website" sisaldab rohkem reisimise infot (asub Intranetis: Purchasing Portal website). Lisainformatsioon on kättesaadav: AkzoNobel Global Travel Management at AkzoNobel Sourcing in The Netherlands.

Turvalisus

Juhatuse nõukogu otsustab, milliseid piiranguid kohaldatakse töötajate komanderingute suhtes ja/või milliseid meetmeid rakendatakse välismaal viibivate töötajate ja nende pereliikmete kaitseks olukorras, kus on tegemist poliitilise ebastabiilsuse või muude ohtudega avalikule julgeolekule (nt terroriaktid).

Juhatuse nõukogu sekretariaat teavitab sellistest piirangutest ja/või meetmetest äriüksuste juhte, teenindusüksuste juhte, administratsiooni ja riigis asuvat ettevõtet. Need juhid vastutavad selle eest, et selline teave jõuaks nende töötajateni ja et seda rakendatakse.

Joovastavate ainete kuritarvitamine

Alkohoolsete jookide ja narkootiliste ainete kuritarvitamisel võivad olla üldiselt laastavad tagajärjed igas töökohas ja eriti tootmisüksuses. Seetõttu on mis tahes ebaseaduslike ravimite kasutamine AkzoNobeli ruumes rangelt keelatud. Ebaseaduslike ravimite hulka kuuluvad kõik ravimid, välja arvatud retsepti- ja vabamüügiravimid, mis on saadud seaduslikult ja mida kasutatakse ainult nende kasutusotstarbel.

AkzoNobel aktsepteerib alkoholivaba ärikeskkonda ja paljudes AkzoNobeli tehastes/üksustes on alkohoolsete jookide kasutamine täielikult keelatud. Juhtkond võib lubada mõõdukalt alkoholitarbimist sise- ja välisüritustel, järgides kohalikke tavasid ja praktikaid.

Seda poliitikat rikkuvate töötajate suhtes kohaldatakse distsiplinaarmeetmeid.

AkzoNobel püüab aidata töötajaid, kellel on narkootikumidega seotud probleeme. Selle abi olemus võib erineda ja eeldab koostööd ka vastavalt töötajalt.

AkzoNobel

Tomorrow's Answers Today

www.akzonobel.com

Oleme maailma suurim värvide ja pinnakatete kontsern ning üks tähtsamaid erikemikaalide tootjaid. Tarnime kogu maailma ettevõtetele elu jaoks oluliste asjade kvaliteetseid koostisaineid. Me mõtleme tulevikule, kuid tegutseme olevikus. Meie kireks on arendada oma klientide jaoks säästvaid lahendusi. Keskusega Amsterdams, Hollandis, on meil üle 80 riigis tööl 60 000 töötajat - kes kõik on pühendunud kõrgele kvaliteedile ning pakkuma homsete küsimuste vastuseid juba täna.

© 2008 Akzo Nobel N.V. Kõik õigused tagatud.
"Homsete küsimuste vastused juba täna" on Akzo Nobel N.V. kaubamärk.